

1. Streger under stråtag

1957 til 1962. Mine barndomshjem i Bellinge og Faldsled. Far og mor.

Efternavnet Kidde kommer af det oldnordiske ord Kithiahøgh, der betyder et højdedrag, hvor der græsser gedekid. Kidde er stadig i dag den vestligste del af det tidligere Jelling Sogn, hvor Kidde Å blandt andet løber. Her ligger også fortsat Kiddegård, som i 1794 blev købt af Christen Terkelsen, der fra den tid blev kaldt Kidde. Han var den første, der brugte vores familienavn. Forfatteren Harald Kidde, der var barn af min tipoldefars bror, beskriver ham sådan her: "Han gik i hederne og sang i knæbensklæder og pisk, drømmende og synsk. Upraktisk til al jordisk dont." Han drev nu også to gårde ved siden af, så han kunne også mere end at drømme; men sindet kender jeg godt.

Selv er jeg autoriseret enebarn og blev født i Dalum, Odense den 27. september 1957. September har altid været min yndlingsmåned. Fuld af vemod og skønhed og en venten på vinterens store dvale. Mogens Klitgaard beskriver den så smukt i bogen *Der sidder en mand i en sporvogn*:

"Indspundet i edderkoppespind, sølvglitrende af morgentåge og dug, modtager det lille, pæne land september. Rundt om ved kysten begynder tunfisken at vise sig, og i de stille morgener høres fiskerbådernes motorhakken, når de vender hjem med lasten fuld af blanke, fede høstsild. (...) Sådan en septembraften er alligevel noget af det vidunderligste. Belysning og temperatur, farver og dufte kalder en rolig, behersket livsglæde frem i én. September er kærlighedens og naturlædens eftersæson. September er ikke som maj de store, stormende følelsers måned. Der er ingen jalousidramaer, ingen nattergale i Ordrup Krat, ingen suk i månebelyste pigekamre, ingen ballade på kroballerne på landet, kun en stille og blid afglans af forårets stærke livsytringer. Det er afskeden

med sommeren, der kalder på de samme følelser, som velkomsten efter den triste, fattige vinter, det er aftnen, hvis symptomer ligner morgenenens.”

Af sind er jeg septemberbarn; men jeg er også – desværre og heldigvis – blevet indpodet en gudsbenådet fandenivoldskhed, der har ført mig igennem mange livsfarlige og livgivende saltomortaler i et forsøg på at materialisere alle mine sprællende drømme.

Far og mor var grandfætter og grandkusine, så jeg plejer at give indavl skylden for det hele, måske blandet med det faktum, at lægen måtte sætte sig på mors mave for at få mig til verden. Vi boede, til jeg var fem år, på min farfars store gård Kratholm i Bellinge uden for Odense. Kratholmgården lå lige nede ved broen over Odense Å. Der var et sjovt, gammelt servitut i skødet på gården, hvor der stod, at ejeren var forpligtet til at lade rejsende, der blev færges over Odense Å, overnatte på Kratholm. Der boede min farfar og farmor.

Oppe i det store træ ved gavlen sad der mange slørugler, og de kunne kigge ud over alle de fynske marker og tude deres hemmelige uhu.

Det første benzindrevne køretøj i Bellinge var en motorcykel. Det var dyrlægen, der havde anskaffet den, og det tog sin tid for de lokale beboere at vænne sig til helvedesmaskinen. En dag kom Maren gående ned ad vejen med sin kurv, da dyrlægen kom fræsende på sit motoriserede vidunder. Maren fik et chok og sprang ned i grøften med kurv og det hele, så hurtigt tørklædeknude og forklædesnip kunne holde. Dyrlægen drønedes forbi, men havde jo godt set hendes neddykning, så han vendte motorcyklen og begyndte at køre tilbage igen, netop da Maren var i færd med at klatre op af grøften. En husmand, der havde overværet optrinnet, råbte til hende på syngende fynsk:

– Ne’ mæ’ daj, Maren, nu kommer ha’ igen! (Ned med dig, Maren, nu kommer han igen!)

Min farfar hed Richard, og min farmor hed Dagny. De havde mange ting at passe på den store gård. Mejetærskeren var trukket af heste, og dem skulle man huske at klø på mulen. Ude på marken stod hestene og holdt sammen i både sol og regn og gråvej og

vind, og gederne brægede i gedefolden. Farmor Dagny kunne godt lide at sidde oppe under taget og male små malerier, der ikke var større end en bog som denne her. Hun var barn af en bror til min oldefar på mors side, så der løb det hele sammen. Både far og mor hed Kidde, allerede inden de blev gift. Dagnys malerier kunne forestille både måner og stjerner og regnbuer og det store, vilde hav. De kunne også forestille kattene og hundene på Kratholm.

Når Dagny var vred, så skrev hun alle sine tanker ned i et brev, som hun brændte i kakkellovnen, så blev vreden til røg. Hun gik aldrig ned i stalden, fordi hun var bange for køerne.

Farfar Richard havde flere skove og plantede også en plantage med æbletræer omkring Kratholmgården, og der groede mange, mange æbler. Belle de Boscop, Ingrid Marie, Spartan, Cox Orange. Ellers så kørte han i sin nye bil eller sad og hvilede omme i haven med en kat på skødet. Tidligere havde han haft købmandsbutikken i Bellingebro, så han kendte alle folk i byen. Juleaften foregik omkring farfars kæmpestore juletræ. Han havde selv hentet det i en af sine plantager, og det var pyntet med hans gamle, fine og sirlige julepynt. Træet var smykket med dannebrogflag. Egentlig et minde om krigen i 1864; men kendeligt genopfrisket af erindringer om anden verdenskrig. Rundt omkring i stuen var farfars julemænd opstillet. Det var en serie papfigurer af næsten en meters højde, som han havde fra sin købmandsbutik. Gamle reklameskilte for OMA margarine. Julemanden smilede lunt og lovende. Hver eneste pakke i hans sæk havde forskellig farve, og deres bånd var forskellige. Det var en mild og stout gammel julemand. Han mindede på sin vis lidt om farfar.

Min mor Ragnhild, kaldet Kit, var ung. Hun var lige kommet til Kratholmgården fra København, og da farfar på et tidspunkt sagde, at lynet var slået ned i to stæ, gik hun i lang tid rundt og tænkte bedrøvet på de arme fugle. Farfar havde naturligvis ment, at lynet slog ned i to gårde. Mor var også opsat på, at alting skulle være rigtigt. Købes rigtigt ind og laves rigtigt til, og der var travlhed sidst på eftermiddagen juleaften. Anden stod og knasede i ovnen. Køkkenet emmede af hygge. Da var det, det ringede på døren, og far lukkede op.

– Glædelig jul, glædelig jul, glædelig jul!

Udenfor stod to af landevejens farende svende. Rødmossede,

skæggede ... og sultne. Mor kom ud i entreen.

– Den lille frue skulle vel ikke have lidt julemad?

Jamen, selvfølgelig. Det havde hun da. Ville de ikke komme med ind? De blev bænket ved køkkenbordet, mens mor så på Anden, der var næsten færdig. De to skulle have noget rigtig godt. Hun åbnede ovnen og trak det sprøde, duftende dyr ud. Hun valgte med omhu og skar nogle rigtig gode stykker. Ja, det blev faktisk til otte rundtenommer og godt med rødkål. Alt sammen pakket ind i knitrende madpapir. Et gummibånd omkring.

– Værsgod!

De vandrende svende udtrykte en rørende tak med sejlene lys i deres delvist klare juleøjne.

– Farvel frue. Farvel, og alt godt i det nye år. Farvel, farvel!

Det blev der siden grinnet meget af, for der blev stort set ikke noget and tilbage til vores julemiddag. Mor havde foræret dem alt det fede, lækre, knasende kød. Der var kun nogle tørre trevler tilbage til os. Heldigvis var der rigeligt med rødkål og sovs.

Min far hed Thormod, og han skulle egentlig have overtaget gården; men han havde kunstneriske nykker. Det første menneske, der satte skræk i livet på ham, var den fynske maler Christian Pedersen-Bellinge, der ofte kom på besøg hos Dagny og Richard. Da far var ganske lille, var Pedersen-Bellinge budt til gilde på Krat-holm, og han havde aldrig kunnet sidde roligt. Han rullede sig rigtigt ud og snakkede og skreg, så min far krøb ned under dynen og svedte angstens sved. "Det var alligevel for meget af Christian Pedersen", fremstønnede han til sin mor et par dage senere. Da han ikke mere lod sig forskrække, fulgtes han med Pedersen-Bellinge med sine malergrejer. Herlige ture. Pedersen-Bellinge var et prægtigt menneske, der kom til at betyde meget for min far som kritiker i de første år.

Han boede i Solevad ved Odense Å i et stråtækt bondehus under en kæmpemæssig poppel. Fra hans vinduer var der udsigt til ålavingens enge og grønne høje, og i haven duftede og lyste mjød-urten.

Bellinges smukke naturmalerier hænger i dag i mange fynske hjem; men nu og da slog fandenivoldske idéer ned i ham, og han lavede blandt meget andet en serie selvportrætter, hvor han skildrede sig selv med lang næse, fortrukket ansigt og løst gebis eller

Selvportræt af Christian Pedersen-Bellinge, 1948.

også som en af ridderne omkring kong Arthurs runde bord.

– Jeg ilter sindet i mere eller mindre mærkelige indfald, sagde han om sine kreative krumspring.

Han sagde også: Maleriet er og bliver aldrig rent, naturalistisk gengivelse. Mens tiden går, og lyset skifter, og mens man står og fedter med de små, ligegyldige ting, bliver man klar over, at man som maler er på flugt fra sandheden og i færd med at producere en dundrende løgn. Man kunne lige så godt sidde hjemme og lave sofastykker. En maler må føle sig forelsket i det, han ser, og føle sig kaldet til at skabe med sind. Kunstnere skal fornemme fødselsveer, hver gang et billede bliver til, befrugtet af livet. Lys uden varme er helvedes kval, sagde Grundtvig. Pokker i vold med kulørerne, bare farverne er gode, kunne der føjes til.

Det hele rammer den samme tone, som den statsansatte fynske spillemand Ewald Thomsen, som jeg senere mødte, gav udtryk for, da han sagde: Skide være med, at der fiser en tone, bare vi har det godt!

Pedersen-Bellinge spillede ifølge eget udsagn alle instrumenter, og han havde på et tidspunkt lavet sig en fløjte af en tomat-

stok. Derudover kunne han fange ræve med de bare næver, når det gjaldt, og så kunne han brøle som en ko og bjæffe som en hund i alle tonearter mellem pekingeser og Sankt Bernhard. Da han på et tidspunkt var på Færøerne, rykkede en fårehær imod ham i prøjsisk strækmarch på en klipperand nogle hundrede meter over Nordatlanten. I front var et geled svært bevæbnede væddere med sænkede horn. Bellinge kastede sig omgående ned på alle fire og gik bjæffende og gøende til modangreb på fåretropperne, der drejede brat omkring og forsvandt med en lyd som et jordskælv.

Han savnede sjældent svar, hvis nogen blev ham for næsvis. På et tidspunkt holdt han sammen med nogle af sine venner i en aldrende bil på Nørrebros Runddel. En kendeligt bedugget herre gik forbi, prikkede på bilruden og spurgte interesseret, om d'herreer måske var medlemmer af Frederiksborg Højskoleforening? Bellinge svarede i første omgang venligt nej; men manden kom et øjeblik efter tilbage med ordene: ... jamen så af Vorbasse Hønseavlerforening? Bellinge svarede igen nej; men da manden igen ville gå, kaldte han ham tilbage med ordene: Jeg tilhører resterne af bondetoget og er otte måneder henne med en knapost. De kan vel ikke vise os vej til en fødeklinik?

Far og mor blev gift i 1955, og Dagny døde kort efter. Farfar giftede sig med Mary, der var husholderske på Kratholm, og som lignede Dagny meget. Hun er et af de mennesker, jeg har holdt allermest af.

En af mine egne første erindringer var de ovale riller i bunden af en zinkbalje, som jeg blev badet i en sommerdag omkring 1960. De der riller i bunden af baljen følte simpelthen så umageligt høje, at jeg den dag i dag kan genkalde smerten i balderne i mine mere vemodige øjeblikke; men bortset fra dem elskede jeg vand. Drønedede nøgen ud i regnen som treårig og kom senere først op af havet, når jeg lyste blå som en perlehyacint.

Et åg fra min barndoms rosenfingrede dagning var imidlertid et par ualmindelig store tyrolerbukser. De var af læder og havde vægtfylde som størknet gips. Jeg har et sort-hvid foto af mig med de bukser på. Jeg ser ubegribelig lille og meget bekymret ud inden i dem. Skulle dette foto en dag komme på fotomuseum, bør underteksten hedde: Portrætfoto af et par veloplagte tyrolerbukser, hvori

Et par tyrolerbukser iført mig. Buksernes vægtfylde var som storknet gips, hvilket mit bekymrede ansigtsudtryk tydeligt afspejler. Foto: Ib Rahbek-Clausen.

en noget betuttet Rune T. Kidde er blevet fejlplaceret; men min mor var vild med Tyrol. Hun havde været der engang i sine unge dage og kørt i bjergbane.

I 1962 flyttede far, mor og jeg til et stråttækt bindingsværks-
hus i Faldsled ved Fåborg. Richard og min far kæmpede for at få
de store sten op fra det brolagte gulv i det, der skulle blive fars

atelier. Mary kørte dem væk på en trillebør. De kæmpede i lang tid med en stor sten, som de ikke kunne få op. Da de så svedende holdt en pause, så kom Mary med trillebøren, tog stenen og kørte væk med den. Hun var en spinkel, lille dame; men hun stak ikke op for bollemælk.

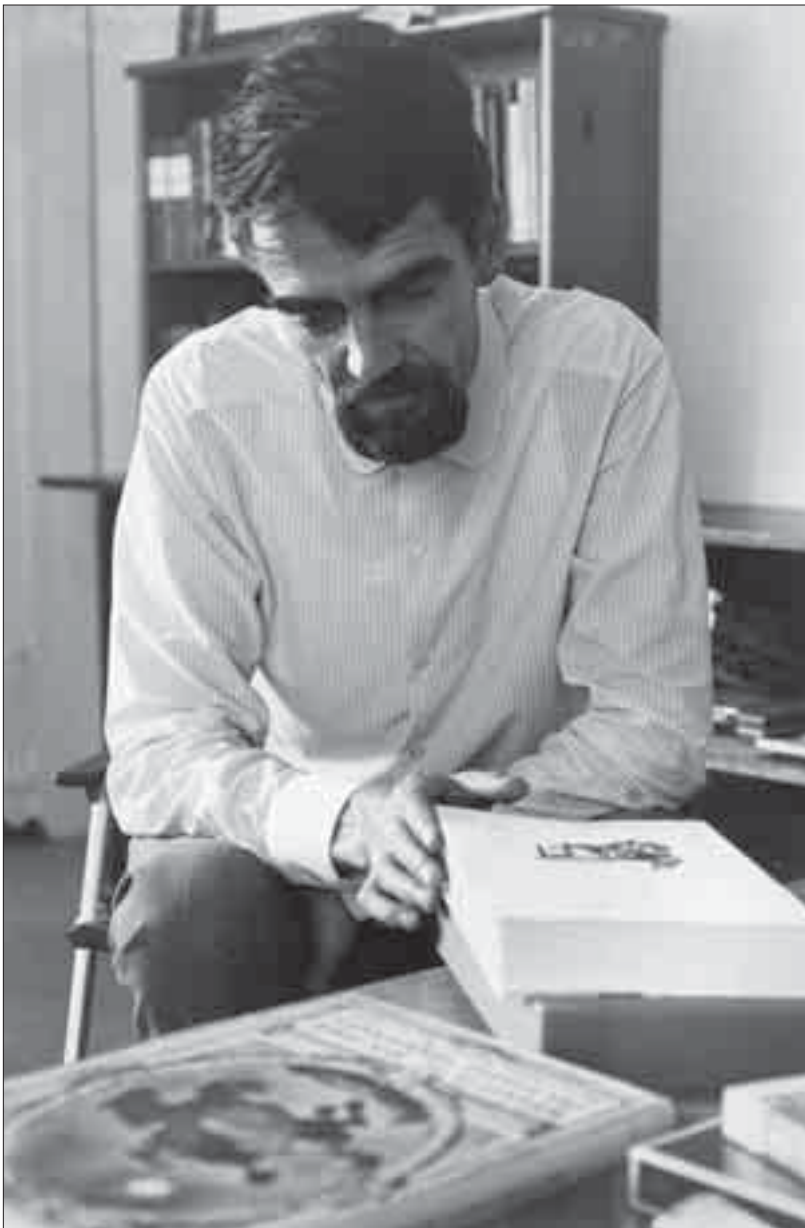
Det hele var inden, Faldsled Kro blev mondæn. Den var fesengul, snavset og forfalden. Senere kom Grønlykkerne til, og der begyndte at spille franske kokke på det lokale fodboldhold, og månemanden Neil Armstrong og alle mulige andre nobiliteter besøgte Faldsled. En af de store begivenheder i min barndom var, da Anker Jørgensen holdt middag der sammen med Helmut Schmidt og Trudeau. Der stod folk langs vejen hele dagen og ventede på, at de skulle komme; men så snød de os alle sammen og kørte en helt anden vej, end vi havde regnet med. Omkring 30 demonstranter havde taget opstilling ved kroen i protest mod de franske sældrab; men jeg tror nu ikke rigtig, det fik Trudeau til at ændre mening.

Der styrtede en hel mur sammen, da far og farfar lagde nyt tag på fars atelier; men de slap levende fra det, og senere blev huset rødkalket i den helt rigtige røde tone, som kun far kunne finde. Vi havde en kæmpestor grund, og udhuset blev stadig brugt som svinesti, da vi flyttede ind. Den tidligere ejer havde forsøgt at sætte ild til huset for at hæve sin forsikring. Godt med brænde i gruekedlen, en tændstik til og så ud at køre en tur på cykel. Naboen fortalte, at han havde set ham køre frem og tilbage med jævne mellemrum for at se, om det brændte ordentligt. Det gjorde det nu ikke; men der var en stor, sort plamage i loftet over gruekedlen, da vi købte huset. Omkring 10 år senere kom han tilbage og ringede på døren. Han skulle lige se, hvordan vi havde indrettet os; men ildspåsættelsen talte vi godt nok ikke om.

Min far levede 19/7 1925 til 19/2 1996. Jeg har gennem hele min barndom fulgt hans arbejde med store illustrationsopgaver som for eksempel *Danske folkeeventyr*, nordiske og græske gude- og heltesagn, *Gösta Berlings Saga*, Ingemanns historiske romaner osv. osv.

Duften af linolie, fikservæske og MacBarens pibetobak sender stadig omgående en del af mig på rejse til Faldsled.

Far var en mild mand uden albuer og gustent overlæg. En skæg-

Far i sit atelier i Faldsled efter udgivelsen af Selma Lagerlöfs Gösta Berlings Saga i 1964. Foto: Kurt Petersen.

get fynbo med brune øjne, der bakkede på sin majspipe eller kørte en lille tur til købmanden på sin gamle, blå damecykel; men omgivelserne bar præg af den vældige kraft, der rørte sig inden i ham. Figurer, grafik, malerier, blomsterdekorerede klædeskabe. Et bade-

kar bemalet med abstrakte oceanider. Bjerger af tegninger i hans atelier. Et stort hul i det rådne bræddeloft i udhuset var dækket til med et maleri af en blomstrende bjørneklo, som var faldet i unåde. Når far legede med mig, kunne han bruge timer på at bygge en eventyrlig katedral af LEGO-klodser. Aftensmaden kunne stå på stegte agurker, når han var kok, og så læste han Peter Plys som godnathistorie og lagde stemmer til grislingen, uglen og æslet og alle de andre; men han var allerbedst til at være Peter Plys.

Indimellem kom så de lange måneder, hvor far med dybe panderynker lukkede døren til sit atelier. På en gang fjern, tavs og til stede i en altgennemtrængende, tung atmosfære, der fyldte hele huset. Andre dage brændte han favnfuld efter favnfuld af tegninger på et bål i baghaven, og luften føg med sorte, forvitrede papirfugle. Han trængte til ilt og fornyelse. Væk med alle de gamle forsøg.

There is one art/ no more, no less,/ to do all things/ with artlessness, skrev Piet Hein til far, da han illustrerede hans bog *Johannes Buchholtz's Urolige Hjerte* i 1977, og det rammer også hjertet i fars livsværk. Han var som Buchholtz en vaskeægte fortæller, og det fuldstændig ukunstlede var hans særkende. For ham var ethvert udtryk en fortælling, og fortællingens rum var det eneste vigtige. Det skulle leve og ånde.

I sit efterskrift til *Danske folkeeventyr* gav Preben Ramløv ham følgende ord med på vejen: "Det fortælles om den norske tegner Th. Kittelsen, specialist i trolde, at han engang, da han hørte om, at en anden kunstner skulle tegne trolde, pustede ved tanken: Pyt, han har aldrig set et trold, han! Betragteren af de omstående sider vil ikke turde påstå det samme om Thormod Kidde." Far havde altid noget nyt, han skulle prøve af, om det så var at mure et cementrelief i legemsstørrelse af Susanna i badet på garagevæggen, dekorere køkkenvæggen med en svensk birkeskov eller i en hurtig stregtegning lade en ridder skubbe en skønjomfru over isen med sine hænder på hendes bagdel som udslag af en historie, jeg havde skrevet til skolebladet.

Fars fredsommelige fynske sind vendte smertestikkene indad, når det kneb, når pantefogeden bankede på døren, eller stressede københavnske forlæggere kostede rundt med ham, mens et nyt udtryk ikke kunne finde tid og ro til at tage skikkelse. De omkring

En af fars trolske trolde.

10.000 efterladte arbejder på Vejle Kunstmuseum vidner om hans fænomenale kreative kraft. Den lod ham aldrig i fred, og han ønskede det heller ikke. Det var hans liv. I et lille digt fra 70'erne, som hedder "Drøm", skriver han:

*Gerne formede jeg virkelighedens uendelighed,
skar den ud i et grundstof,
blev et med det skabende glimt,
hvor ord bliver tavse.*

Som bogillustrator satte far sit eget jeg fuldstændig til side for at akkompagnere fortællingen. Tegningerne skulle leve i deres helt egen dimension, slå hul i siden og styrke formidlingen af tekstens

Mor og far, 1970. Mor havde keramikværksted på Klintholmvej i Faldsled og drev butikken Kit keramik i Det Gamle Pakhus på havnen i Fåborg.

indhold. Helst på en måde, der fuld af anelser og hemmeligheder åbnede for læserens egen indlevelse som en art tredje øje. Far havde en frodig evne til at fabulere over et tema og kombinere det med noget, man kunne kalde væsensførmelse. Både nærværet og magien udsprang af den evne, ellers skulle der såmænd ikke meget andet end en gammel fyldepen eller et stykke kul til. Jo for resten, en pipe tobak.

Far var mere end noget andet en ægte menneskeven. Om alt det andet sagde han med et glimt af fynsk lune i øjet: Nogen har fortalt mig, at jeg er seriøs.

Far var vaskeægte fynbo, og min mor, Kit, der levede 6/3 1929 til 16/9 1997, var københavner, så jeg er opdraget tosprogligt. Bor i skrivende stund i Roskilde og taler vel sådan en slags moderne rigsdansk, men slår stadig helt automatisk over i syngende fynsk, når jeg krydser statsgrænsen til min fødeø. Mor var engelsk korrespondent og kom senere til at arbejde med både keramik, stoftryk, teater og sang. Hun fik også udgivet en enkelt børnebog på Branner og Korch midt i firserne, den lille fantasi-fortælling *Ih, altså*. Mors sind var ikke helt. I min barndom hed det altid "dårlige nerver"; men det var en grænsepsykose, hun kæmpede med. Mor var kommet fra et overklassehjem i Glostrup, hvor min oldefar havde en margarinefabrik; men fabrikken gik fallit, og min morfar

Harald, der var repræsentant for fabrikken, mistede sin kone Ellen og sin lille søn på grund af barselsfeber sidst i trediveerne. Morfar blev landmand igen, og han giftede sig med mormor Marie, som er den eneste mormor, jeg har kendt. En rund, hyggelig og arbejdssom landmandskone med egnens største og flotteste have; men det havde været barsk for min mor at flytte fra et overklasseliv i byen til et stråtækt bindingsværkshus på landet, hvor isen lå på dynerne om vinteren.

Mor kom aldrig over det. Hun havde nervesammenbrud to eller tre gange om ugen. Var på en gang meget skrøbelig og meget stærk. Hun havde en blomstrende fantasi- og drømmeverden, som forvandlede sig til noget destruktivt og skræmmende, når den mistede kontakten med virkeligheden. Mor var min store kritiker, og dommen faldt i form af talende tavshed. Ud af alt, hvad jeg har lavet over årene, er hun kun kommet med en eneste svagt positiv bemærkning til en enkelt børnebog: Den bliver børnene nok glad for. Det var det. Tegneserierne forstod hun slet ikke. Hun havde vanvittig høje idealer, og hvad disciplin og selvkritik angår har hun været min største læremester. Hun var nådesløs. Det er heldigvis for længst overstået nu; men jeg kæmpede i mange år med en selvkritik, der var så voldsom, at den var ved at knække mig. Jeg kunne ikke få fat i bare en lille bitte flig af de idealer, jeg havde indeni, og som på mange måder var mors. Jeg var propfuld af både højeksplosiv skabertrang og dræbende selvkritik. Det skulle være så rent og så ægte og så levende i sit udtryk. Al den renhed kunne jeg slet ikke leve op til.

Mor og far var også meget forskellige. Det var mit job at bevæge mig fra den ene ende af huset til den anden for at prøve på at få dem til at kommunikere. Ikke at de var uvenner, det var de aldrig, men far kunne slet ikke sætte sin gigantiske kreativitet i ord. Mor var derimod meget talende. Hun forsøgte uden at vide det også at tale sig væk fra den smerte og vrede, hun havde indeni. Hun talte uden punktummer og kommaer.

Jeg havde på mange måder en ensom barndom. Stod altid alene op om morgenen og smurte madpakke, når jeg skulle i skole. Det var ikke sjovt i de mørke og kolde vintermorgener, og jeg har mange gange grædt mig igennem den første time af dagen. Mor forstod mig aldrig, ligesom jeg selv ikke havde mulighed for at

forstå hende. Hun havde det med at få fikse idéer, som jeg skulle indrulleres i, og underlige forestillinger, som ikke rigtig havde noget med virkeligheden at gøre. For eksempel har jeg elsket katte hele mit liv, og de har betydet rigtig meget for mig; men mor mente, at jeg elskede hunde. Jeg har altid syntes, at katten er smuk, elegant og intelligent. De er også utrolig forskellige.

Vi havde på et tidspunkt 14 katte i mit barndomshjem, og de var noget af en plage for naboerne. De sad altid på terrassen uden for toiletet og satte i en klagende jeremiade, hver gang man åbnede toilettdøren. De ville have mad. Vi gav dem altid mælk, hvilket jeg senere fandt ud af, at de slet ikke kan tåle. Det er en gammel forestilling fra gårdene, der er blevet overleveret. Det har myldret med sultne katte, når man malkede; men det var kun, fordi den tykke fløde ifølge ordets oprindelse netop flød ovenpå, at de drak mælk dengang. En af vores katte var en hvid hunkat med en sort blis i panden. Hun hed Babuska og var utrolig intelligent. Jeg følte dengang, at hun var min egen lille skytsånd. Hun fulgte mig overalt og lærte mig rigtig mange ting. Mere end noget andet gav hun mig nærhed og varme og kropskontakt. På et tidspunkt, da min far gentagne gange havde fjernet hendes killinger fra halmloftet og aflivet dem, så fandt hun på at føde det nye kuld oppe ved skorstenen på toppen af stråtaget. Det var helt fantastisk at opleve hende bære dem ned i munden, da de var blevet for store til at blive deroppe. Hen ad rygningen, ned ad gavlen, over på udhustaget, ned på jorden bar hun dem en for en. Det var både nervepirrende og utrolig flot. Jeg har siden dengang altid været fulgt af katte i mit liv og har haft katte omkring mig. Jeg har en helt speciel kontakt med katte og en måde at forstå dem på, som jeg har fået med mig fra min barndom.

Senere er jeg dog desværre stødt på forskellige vidnesbyrd om katte, der måske ikke ligefrem lever op til det sublimt elegante. Min tegnerkollega Jonas Wagner kom en dag hjem og hørte en underlig hul dunken. Det var hans Burmakilling, der havde fået snuden stukket helt ned i bunden af en yoghurtkarton og nu gik rundt med denne nederdrægtige indretning over hovedet. Min gode ven Peter Kielland-Brandt havde på et tidspunkt en kat, der brækkede sig, hver gang den hørte lyden af en mekanisk frø på en stang, der gav en umiskendeligt brækagtig lyd, når man kørte

med den. Endelig har jeg oplevet en papirpose fra Irma komme fisende hen over gulvet med 180 kilometer i timen og støde ind i dørkarmen, da jeg vendte hjem til vores lejlighed. Det var vores kat Sylvester, der på en eller anden måde havde fået posen ned over sig og nu høvlede skrækslagen af sted. Han havde også en uvane med at snuble over dørtrinnene, når han gik gennem stuen, da han blev ældre, men det var nu mest, når han gik og tænkte på noget andet. Det gjorde han temmelig tit. Indimellem blev han også deprimeret og kunne sidde en halv time og glo direkte ind i en væg med ryggen til den grusomme verden. Jeg ved godt, hvordan det føles.

Nå, men i min barndom gik det med kattene ikke længere, end til min mor fik idéen med, at jeg elskede hunde. Så fik jeg overdraget sådan en. Den var selvfølgelig et levende væsen og derfor også spændende; men jeg har aldrig haft den samme kontakt med en hund, som jeg har med katte.

I mit barndomshjem hamrede pantefogederne som nævnt med mellemrum på døren, og i perioder var der ingen mad i køleskabet, mens det andre gange bugnede. Det var hårdt og usikkert for min far at være tegner. På den anden side set var der en stor og hjertevarm kærlighed til det skabende, og redaktører, mediefolk og kunstnere var ofte gæster i Faldsled. Forfatterinden Martha Christensen (*Dansen med Regitze*) var vores genbo, tegneren Franz Fücksel og maleren Thorkild Knudsen boede i Fåborg, og tusindkunstneren Piet Hein på Damsbo Gods nogle få kilometer fra byen. Tivolis pottemager Karl Kircheiner var en hyppig gæst. Forfatter og direktør for Kardex, Hugo Grønqvist, der skrev under pseudonymet Jasper Huntley, og forfattere som Preben Ramløv kom rejsende til fra København.

Som femårig fik jeg sukkersyge, og det var ved at sætte en stopper for det hele. Jeg var blevet mere og mere afkræftet og tørstig over et års tid, mens vores læge behandlede mig med jernpiller for blodmangel. Hans opmærksomhed var mildest talt ikke noget at råbe hurra for; men efter sigende havde han taget skade af at skyde en mand under krigen og salte ham ned. Han var modstandsmand. Det var lige før, han også fik mig nedlagt i natriumklorid. Jeg blev transporteret hjem til Nyborg Sygehus fra en familiefest hos min morfar og mormor på Sjælland. Jeg var kun halvt ved bevidsthed.

I starten lå jeg på enestue, og lægerne gav mig 50 procent chance for at overleve. Senere kom jeg på en fællestue, hvor en af mine sengekammerater åd mit farvekridt; men bortset fra det så blev det til mange og lange hospitalsophold, og jeg måtte vænne mig til at tage insulin. Det var kæmpestore sprøjter i starten og kan slet ikke sammenlignes med den smarte pennemodell, man bruger i dag. Jeg skulle også holde en streng diæt, og det var selvfølgelig ikke nemt. Jeg åd engang en hel tube rød- og hvidstribet tandpasta på hospitalet af sult. Det har givet været en gåde for blod-sukkerkontrollen. Jeg fik en brandbil af et ægtepar, som tilbød mig et bolsje; men jeg sagde heroisk: Nej tak, jeg har sukkersyge. De gav mig brandbilen som belønning. Det er jo sådan noget, man husker senere i livet.

Sukkersygen, den økonomiske usikkerhed og min mors grænsepsykose var de største skygger, der lå over mit liv dengang. De blev til en jagende smerte i mit mellemgulv, en kronisk utryghed. Til gengæld blev det heldigvis også til en stor sejhed. Hjertet i alle de kreative krumspring, jeg har lavet over årene, er opstået som følge af skyggerne i min barndom. Jeg har altid næret et dybt ønske om at dele ud af det, jeg selv manglede, når spøgelse greb mig dengang. Optimisme, glæde, livsmod. Evnen til altid at kunne se ting fra nye vinkler, bryde hul i vaneforestillingerne og finde positive udveje.

Det allerbedste for mig som barn og det, jeg klarede skærene med, var lange, daglige vandreture gennem skoven, langs stranden eller over moser og enge, og så historierne. Min far forsvandt jo i lange perioder ind i de store værker, han illustrerede; men når han eller mor læste op for mig af Thorbjørn Egner, Milne, Saint-Exupéry, Astrid Lindgren eller Carl Barks' mesterlige fortællinger, så åbnede hele verden sig. Storm P.'s billeder elskede jeg at kigge på, allerede inden jeg kunne læse, og efter at have bestået stopprøven ved oprykning til anden klasse fik jeg kørekort til Otabørgene og de pragtfulde Illustrerede Klassikere.

Jeg drømmer mig stadig tit tilbage til den lyse del af min barndom i Faldsled. Jeg voksede op i en tid, hvor fokus blev flyttet fra kampen for livet til nydelsen af det, man havde opnået. Verdenskrigen var forbi; men jeg har oplevet min mor bryde sammen i